

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ BĚHEM JARNÍHO 21. SETKÁNÍ BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÉ SEKCE ČBS V NEČTINÁCH NA MANĚTÍNSKU V ROCE 2014

Bryophytes recorded during the 21st Spring Meeting of the Bryological and Lichenological Section of the ČBS in Nečtiny near Manětín (West Bohemia) in 2014

Svatava Kubešová¹, Radka Mudrová², Pavel Sová³

¹Moravské zemské muzeum, botanické oddělení, Hviezdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno, e-mail: skubesova@mzm.cz; ²Muzeum Českého lesa v Tachově, tř. Míru 447, CZ-347 01 Tachov; ³Občanské sdružení Ametyst, Koterovská 84, CZ-326 00 Plzeň

Abstract:

Altogether 182 bryophyte species (30 liverworts and 152 mosses) were recorded during excursions to the northern part of the Plzeň region in West Bohemia. The records include four vulnerable species (*Buxbaumia viridis*, *Discelium nudum*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Riccardia chamedryfolia*), six lower-risk near-threatened species (*Campylium stellatum*, *Dicranum borjeanii*, *Lophozia longidens*, *Orthotrichum patens*, *Scorpidium cossonii*, *Sphagnum contortum*) and fifteen 'attention-list' species of least concern.

Key words:

bryoflora, Czech Republic, Plzeň Region, threatened species, western Bohemia.

ÚVOD

Severní Plzeňsko patřilo do nedávné doby k bryologicky spíše opomíjeným místům západních Čech, odkud byly k dispozici pouze nemnohé údaje o výskytu mechorostů. První významnější doklady této skupiny rostlin z území jsou spojeny se jmény E. Bauera (Bauer 1893), F. Malocha (Maloch 1913, 1938) a zejména M. Vondráčka (Vondráček 1968, 1972, 1974, Nesvadbová et al. 1977, Vondráček 1992). Navštěvovány a před-nostně studovány byly významné krajinné struktury jako izolované stolové hory (Chlumská hora u Manětína, Špičák u Nečtin), výrazně profilované údolní systémy (Střela u Rabštejna nad Střelou, Úterský potok u Konstantino-

vých Lázní) či rašelinný komplex u obce Hůrky nedaleko Úněšova (přírodní rezervace Hůrky). Zejména poslední jmenovaná lokalita představuje unikátní západočeský mokřad s vysokou koncentrací vzácných a ohrožených druhů mechorostů, vázaných na zbytky zdejších přechodových a zvláště pak minerotrofních rašelinišť. K nejvýznamnějším bezesporu patří *Breidleria pratensis*, *Campylium stellatum*, *Drepano-cladus polygamus*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Odontoschisma denudatum*, *Paludella squarrosa*, *Sphagnum contortum*, *Sphagnum subnitens*, *Sphagnum warnstorffii* a *Tomentypnum nitens*.

Tato lokalita, případně další drobná rašeliniště a mokřady v jejím okolí, byly rovněž v centru pozornosti novodobých výzkumných aktivit (Mudrová 2007, Štechová et al. 2007, Vicherová et al. 2013). K těmto pracím je třeba připojit i bryofloristický příspěvek J. Kaila (Kail 2002) z údolí dolní Střely mezi Dolním Hradištěm a jejím ústím do Berounky u Liblina.

METODIKA

Nomenklatura mechorostů je sjednocena podle práce Kučera et al. (2012). Čísla označují lokality podle níže uvedeného seznamu, zkratky za čísla označují sběry jednotlivých autorů. Dokladový materiál je deponován v následujících herbáriích: BRNM (leg. Svatava Kubešová), popř. v soukromých sbírkách Radky Mudrové (R.M.) a Pavla Sovy (P.S.). Tučně vyznačené druhy patří do některé z kategorií ohroženosti podle Kučera et al. (2012). Kategorie ohrožení je následně uvedena v závorce za druhovým jménem.

NAVŠTÍVENÉ LOKALITY **[List of visited localities]**

1. Hrad Nečtiny, nádvoří před zámekem, areál zámeckého parku a listnáče v okolí Nevěstina rybníka, WGS-84: 49°57'N, 13°09'E, 520–550 m n. m., 10. a 11. 4. 2014.
2. Hrad Nečtiny, zřícenina hradu Nečtiny (Preitenstein), skalní výchozy podél přístupové cesty na jižním svahu čedičové kupy, WGS-84: 49°58'N, 13°10'E, 530–580 m n. m., 10. 4. 2014.
3. Hůrky, PR Hůrky, minerotrofní rašeliniště v severní části chráněného území, WGS-84: 49°54'N, 13°11'E, 550 m n. m., 11. 4. 2014.
4. Doubravice, stromořadí podél červeně značené turistické stezky, vedoucí z obce k rozcestí Pod Kozelkou, WGS-84: 49°59'26"N, 13°09'53"E – 49°59'32"N, 13°09'58"E, 550–565 m n. m., 11. 4. 2014.
5. Doubravice, PR Kozelka, skalní věže na jižním svahu trachybazaltové kupy, WGS-84: 50°00'N, 13°10'E, 590–650 m n. m., 11. 4. 2014.
6. Manětín, PR Chlum, suťový les a balvanové proudy ve východní části zvláště chráněného území, WGS-84: 50°00'11"N, 13°12'01"E – 50°00'16"N, 13°12'14"E, 550–590 m n. m., 12. 4. 2014.
7. Rabštejn nad Střelou, suché trávníky a skalní výchozy na návrší se

- zříceninou hradu Sychrov, WGS-84: 50°02'32"N, 13°17'20"E – 50°02'32"N, 13°17'17"E, 480 m n. m., 12. 4. 2014.
8. Rabštejn nad Střelou, PR Střela, břehový porost Střely pod rančem Havraní kámen na severním okraji zvláště chráněného území, úsek ca 200 m dlouhý, WGS-84: 50°02'20"N, 13°17'04"E – 50°02'12"N, 13°16'55"E, 12. 4. 2014.
9. Rabštejn nad Střelou, PR Střela, báze údolního svahu na levém břehu Střely ca 0,5 km SV Horova mlýna, WGS-84: 50°02'10"N, 13°17'29"E – 50°02'11"N, 13°17'42"E, 400–420 m n. m., 12. 4. 2014.
10. Nevřeň, areál bývalých kaolínových lomů, ca 400–800 m severovýchodně od středu obce, WGS-84: 49°49'37"N, 13°16'47"E, 49°49'41"N, 13°16'52"E a 49°49'39"N, 13°17'01"E, 420–450 m n. m., 13. 4. 2014.

PŘEHLED NALEZENÝCH DRUHŮ MECHOROSTŮ [List of recorded species]

Játrovky [liverworts]:

Aneura pinguis – 3 not.

Barbilophozia barbata – 6 not.

Calypogeia azurea – 3 not.

Calypogeia fissa – 3 R.M., P.S.

Cephalozia bicuspidata – 3 not., 10 BRNM

Cephalozia connivens – 3 not.

Cephaloziella divaricata – 7 BRNM

Chiloscyphus coadunatus – 3 not., 6 not., 8 BRNM, 9 not.

Chiloscyphus minor – 5 P.S., 6 BRNM, 8 not.

Chiloscyphus polyanthos – 3 not.

Chiloscyphus profundus – 3 not., 6 BRNM

Conocephalum conicum – 9 not.

Frullania dilatata – 1 BRNM, 5 not.

Lophozia ventricosa – 10 BRNM

***Lophoziopsis longidens* [LR-nt]** – 6 BRNM, R.M.

Lepidozia reptans – 3 not., 5 not.

Marchantia polymorpha – 9 not.

Metzgeria furcata – 1 not., 2 not., 5 not., 6 BRNM

***Nowellia curvifolia* [LC-att]** – 9 not.

Pellia cf. *endiviifolia* – 10 P.S.

Pellia epiphylla – 3 not.

Plagiochila porelloides – 1 not., 6 BRNM

Porella platyphylla – 2 not., 5 not., 6 not.

Ptilidium ciliare – 5 not., 6 not., 7 BRNM, 10 not.

Ptilidium pulcherrimum – 3 not., 5 not., 6 not., 8 BRNM

Radula complanata – 1 not., 8 BRNM, 9 not.

***Riccardia chamedryfolia* [VU]** – 10 BRNM

***Riccardia latifrons* [LC-att]** – 3 P.S.

Riccia sorocarpa – 8 BRNM

Scapania curta – 10 BRNM

Mechy [mosses]:

Abietinella abietina – 2 not., 7 not.

Amblystegium serpens – 1 not., 3 not., 4 not., 5 not., 6 BRNM, 7 not., 8 not., 9 not., 10 not.

Andreaea rupestris – 6 BRNM

Anomodon attenuatus – 6 not.

***Antitrichia curtispindula* [LC-att]** – 6 BRNM, R.M., P.S.

Atrichum undulatum – 1 not., 5 not., 6 not., 9 not., 10 not.

Aulacomnium androgynum – 5 not., 10 BRNM

Aulacomnium palustre – 3 not., 10 BRNM

Streblotrichum convolutum – 8 BRNM

Barbula unguiculata – 7 BRNM

Bartramia pomiformis – 6 not., 7 BRNM, P.S.

Brachythecium albicans – 4 not., 7 R.M., 10 not.

Brachythecium glareosum – 7 BRNM, R.M.

Brachytheciastrum velutinum – 1 not., 5 not., 7 not., 9 not, 10 not

Brachythecium rivulare – 1 not., 3 not., 6 not.

Brachythecium rutabulum – 1 BRNM, 5 not., 6 BRNM, 7 not., 8 BRNM, 9 not., 10 not.

Brachythecium salebrosum – 6 not., 10 not.

***Breidleria pratensis* [LC-att]** – 3 R.M., P.S.

Bryoerythrophyllum recurvirostrum – 7 not.

Bryum capillare – 5 not.

Bryum moravicum – 4 not., 5 not., 6 BRNM, 9 not.

Bryum pseudotriquetrum – 3 not.

Bryum rubens – 8 BRNM

***Buxbaumia viridis* [VU]** – 9 not.

Calliergon cordifolium – 10 BRNM

Calliergonella cuspidata – 1 BRNM, 3 not.

***Campylium stellatum* [LR-nt]** – 3 not.

Ceratodon purpureus – 5 not., 10 BRNM

Cirriphyllum piliferum – 1 BRNM, 5 not.

Climacium dendroides – 3 not., 8 BRNM, 9 not.

Dicranella heteromalla – 3 not., 6 not., 10 BRNM

Dicranella staphylina – 8 BRNM, R.M.

Dicranoweisia cirrata – 5 R.M., 9 BRNM

***Dicranum bonjeanii* [LR-nt]** – 3 not.

Dicranum montanum – 3 not., 6 not.

Dicranum polysetum – okoli 3 not., 9 BRNM, 10 BRNM

Dicranum scoparium – 3 not., 5 not., 6 not., 7 not., 9 not., 10 BRNM

Didymodon insulanus – 1 BRNM, 7 BRNM

Didymodon rigidulus – 1 BRNM

Discelium nudum* [VU]** – 10 BRNM*Dicranum tauricum* – 6 not.*Drepanocladus aduncus* – 1 BRNM, 10 BRNM*Encalypta streptocarpa* – 2 not.*Eurhynchium angustirete* – 3 not., 5 not., 6 not., 9 not., 10 not.Eurhynchium striatum* [LC-att]** – 9 BRNM*Fissidens bryoides* – 6 BRNM, R.M., 8 BRNM, 10 BRNM*Fissidens exilis* – 10 BRNM*Fissidens taxifolius* – 1 R.M.*Fontinalis antipyretica* – 9 not.*Funaria hygrometrica* – 3 not.*Grimmia hartmanii* – 5 P.S. (cf.), 6 BRNM, P.S. (cf.)*Grimmia longirostris* – 5 P.S.*Grimmia muehlenbeckii* – 6 BRNM*Grimmia pulvinata* – 2 not., 7 BRNM, P.S.***Grimmia trichophylla* [LC-att]** – 5 P.S., 6 not.***Hamatocaulis vernicosus* [VU]** – 3 R.M., P.S.*Hedwigia ciliata* – 5 not., 6 BRNM, 7 not.*Herzogiella seligeri* – 6 not.*Homalia trichomanoides* – 6 BRNM*Homalothecium lutescens* – 7 BRNM, 9 not.*Homalothecium sericeum* – 1 not., 2 not., 5 not., 6 not., 7 BRNM***Hygroamblystegium humile* [LC-att]** – 3 R.M., 10 not.*Hygroamblystegium varium* – 10 BRNM*Hylocomium splendens* – 2 not., okoli 3 not., 5 not., 6 not., 7 not., 9 not.*Hypnum andoi* – 6 not., 10 BRNM*Hypnum cupressiforme* var. *cupressiforme* – 1 BRNM, 2 not., 3 not., 4 not., 5 not., 6 BRNM, 7 not., 8 not., 9 not., 10 not.*Hypnum cupressiforme* var. *lacunosum* – 2 not., 7 BRNM*Hypnum jutlandicum* – 3 not.*Isothecium alopecuroides* – 5 not., 6 BRNM***Isothecium myosuroides* [LC-att]** – 5 R.M.*Leucobryum glaucum* – okoli 3 not.*Leucodon sciuroides* – 1 not.*Leskea polycarpa* – 8 not., 9 not.*Mnium hornum* – 3 not.*Mnium stellare* – 6 BRNM, R.M.*Nyholmiella obtusifolia* – 4 not., 8 not.*Orthotrichum affine* – 2 not., 4 not., 5 not., 7 not., 8 BRNM, 9 not., 10 not.*Orthotrichum anomalum* – 2 not., 7 not., 9 BRNM*Orthotrichum diaphanum* – 1 not., 4 not.***Orthotrichum lyellii* [LC-att]** – 4 not., 8 BRNM, 9 not.*Orthotrichum pallens* – 8 R.M.***Orthotrichum patens* [LR-nt]** – 8 R.M.*Orthotrichum pumilum* – 5 not., 7 not., 8 not., 9 not.

- Orthotrichum speciosum* – 2 not., 5 not., 8 BRNM
Orthotrichum stramineum – 5 not.
***Orthotrichum striatum* [LC-att]** – 8 not.
Oxyrrhynchium hians – 1 BRNM, 6 BRNM, 9 not.
Paraleucobryum longifolium – 5 not., 6 BRNM
Physcomitrium pyriforme – 8 BRNM, P.S.
Plagiomnium affine – 1 BRNM, 3 not., 5 not., 6 not., 8 not., 10 not.
Plagiomnium cuspidatum – 1 not., 5 not., 6 BRNM, 10 not.
***Plagiomnium elatum* [LC-att]** – 3 P.S., 6 P.S.
***Plagiomnium cf. ellipticum* [LC-att]** – 5 not.
Plagiomnium rostratum – 7 not.
Plagiomnium undulatum – 6 not., 9 not.
Plagiothecium cavifolium – 8 not.
Plagiothecium curvifolium – 10 not.
Plagiothecium denticulatum – 6 not., 10 not.
Plagiothecium laetum – 5 not., 10 not.
Platygyrium repens – 1 not., 5 not., 6 not., 9 not.
***Pleuridium acuminatum* [LC-att]** – 6 BRNM
Pleurozium schreberi – 3 not., 5 not., 6 not., 7 not., 9 not., 10 BRNM
Pogonatum aloides – 8 BRNM
Pohlia cruda – 5 not., 7 not.
Pohlia nutans subsp. *nutans* – 3 not., 5 not., 6 not., 10 not.
Polytrichum commune – 3 not., 6 not., 10 not.
Polytrichum formosum – 3 not., 5 not., 6 BRNM, 9 not., 10 BRNM
Polytrichum juniperinum – 3 not., 5 not., 6 BRNM
Polytrichum piliferum – okolí 3 not., 5 not., 7 BRNM
Polytrichum strictum – 3 not.
***Pseudocampylium radicale* [LC-att]** – 3 not.
Pseudoleskeella nervosa – 1 R.M.
Pseudoscleropodium purum – 3 not., 6 BRNM, 10 not.
Pterigynandrum filiforme – 1 not., 5 not., 6 BRNM, 7 not., 9 not.
Pylaisia polyantha – 8 BRNM, 9 not.
Racomitrium canescens – 7 BRNM, P.S.
Racomitrium heterostichum – 6 BRNM
Rhizomnium punctatum – 3 not., 6 not., 9 not., 10 BRNM
Rhytidiadelphus loreus – 9 not.
Rhytidiadelphus squarrosus – 1 BRNM, 3 not., 5 not., 7 not., 10 not.
Rhytidiadelphus triquetrus – 2 not., 5 not., 6 BRNM
Rhytidium rugosum – 5 not.
Sanionia uncinata – 6 not.
Sarmentypnum exannulatum – 10 not.
Schistidium cf. dupretii – 2 not., 5 not.
Schistidium sp. – 9 BRNM
Sciuro-hypnum curtum – 5 P.S.
Sciuro-hypnum populeum – 1 not., 5 not., 6 BRNM, 7 not.

Scorpidium cossonii [LR-nt] – 3 R.M., P.S.
Sphagnum capillifolium – 3 not.
Sphagnum contortum [LR-nt] – 3 P.S.
Sphagnum fallax – 3 not., 10 P.S.
Sphagnum fimbriatum – 3 not.
Sphagnum girgensohnii – 3 not.
Sphagnum palustre – 3 not.
Sphagnum russowii – 3 not.
Sphagnum squarrosum – 10 BRNM
Sphagnum teres – 3 not.
Straminergon stramineum – 3 not.
Syntrichia papillosa – 5 P.S.
Syntrichia ruralis – 1 not., 5 not., 6 BRNM, 7 BRNM
Syntrichia virescens – 4 R.M.
Tetraphis pellucida – 3 not., 6 not.
Thamnobryum alopecurum – 5 not.
Thuidium assimile – 2 not. (cf), 6 not., 8 not.
Thuidium delicatulum [LC-att] – 3 not., 6 not.
Thuidium recognitum – 6 BRNM, R.M.
Tortula acaulon – 7 R.M.
Tortula caucasica – 1 BRNM
Tortula muralis var. *muralis* – 1 BRNM, 7 not.
Tortula truncata – 8 BRNM
Ulota bruchii – 9 BRNM
Ulota crispa – 8 BRNM
Ulota sp. – 4 not., 5 not., 9 not., 10 not.
Weissia brachycarpa – 5 P.S.

KOMENTÁŘE K VÝZNAMNĚJŠÍM NÁLEZŮM

Buxbaumia viridis [VU]

- Rabštejn nad Střelou; PR Střela, báze údolního svahu na levém břehu Střely ca 0,5 km SV Horova mlýna [WGS-84: 50°02'10,7"N, 13°17'41,8"E], 410 m n. m., na ležícím kmeni smrku (místy bez borky) a jeho větví (průměr 10 cm), 12. 4. 2014 not. P. Mudra, R. Mudrová & S. Kubešová. Velikost populace: na kmeni dvě zelené tobolky na větví jedna.

První nález šikoušku na severním Plzeňsku. Nejbližší recentní údaje jsou z Českého lesa a Krivoklátska, podle mapy potenciálního rozšíření (modelované dle rozšíření nejvhodnějších stanovišť) je však výskyt druhu v této oblasti poměrně pravděpodobný (Holá et al. 2014).

Discelium nudum [VU]

- Nevřeň: areál bývalých kaolínových lomů, 800 m severovýchodně od středu obce [WGS-84: 49°49'38,9"N, 13°17'00,7"E], 440 m n. m., lesem obklopená mělká sníženina, na dně na vlhké kaolínové půdě, 13. 4. 2014 leg. S. Kubešová, herb. BRNM (785789).

Vzácný drobný mech roste na typickém stanovišti – stará opuštěná místa, kde se dříve těžil kaolín. Jde o ověření na již známé lokalitě – jeho výskyt u obce Nevřeň je historicky známý (Váňa & Soldán 1995).

Hamatocaulis vernicosus [VU]

- Zahrádka: Hůrky, PR Hůrky, minerotrofní rašeliniště v severní části chráněného území [WGS-84: 49°54'N, 13°11'E], 550 m n. m., 11. 4. 2014 leg. R. Mudrová & P. Sova, herb. R. Mudrová, P. Sova.

Jedná se o známou recentní lokalitu, poprvé zde tento druh sbíral Vondráček v roce 1956 (Štechová et al. 2012).

Riccardia chamedryfolia [VU]

- Nevřeň: areál bývalých kaolínových lomů, 800 m severovýchodně od středu obce [WGS-84: 49°49'38,9"N, 13°17'00,7"E], 440 m n. m., lesem obklopená mělká sníženina, na dně na vlhké kaolínové půdě, 13. 4. 2014 leg. S. Kubešová, herb. BRNM(785790).

Poměrně vzácná játrovka. Patrně nejbližší recentní lokality jsou známy z Českého lesa, další pak leží na Šumavě, u České Lípy, Hostinného, Vidnavy a v Beskydech (Kučera et al. 2009, 2015, Hradílek 2014, Mudrová et al. 2016).

ZÁVĚR

Během našich exkurzí v širším okolí Nečtin jsme zaznamenali 182 taxonů mechorostů (30 druhů játrovek a 152 druhů mechů). Z ohrožených, význačných druhů bryoflorý České republiky jsme zaznamenali čtyři druhy zranitelné (*Buxbaumia viridis*, *Discelium nudum*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Riccardia chamedryfolia*), šest druhů blízkých ohrožení (*Campylium stellatum*, *Dicranum bonjeanii*, *Lophozia longidens*, *Orthotrichum patens*, *Scorpidium cossonii*, *Sphagnum contortum*) a 15 druhů vyžadujících pozornost (*Antitrichia curtipendula*, *Breidleria pratensis*, *Eurhynchium striatum*, *Grimmia trichophylla*, *Hygroamblystegium humile*, *Isothecium myosuroides*, *Nowellia curvifolia*, *Orthotrichum lyellii*, *O. striatum*, *Plagiomnium elatum*, *P. ellipticum*, *Pleuridium acuminatum*, *Pseudocampylium radicale*, *Riccardia latifrons* a *Thuidium delicatulum*).

PODĚKOVÁNÍ

Za revizi mechu *Didymodon* děkujeme J. Kučerovi. Podíl S. Kubešové na předložené práci vznikl za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Moravské zemské muzeum (DKRVO, MK000094862).

LITERATURA

Bauer E. (1893): Beiträge zur Moosflora Westböhmens und des Erzgebirges. – Lotos 13: 57–122.

- Holá E., Vrba J., Linhartová R., Novozámská E., Zmrhalová M., Plášek V. & Kučera J. (2014): Thirteen years on the hunt for *Buxbaumia viridis* in the Czech Republic: still on the tip of the iceberg? – Acta Societatis Botanicorum Poloniae 83: 137–145.
- Hradílek Z. [ed.] (2014): Zajímavé bryofloristické nálezy XXII. – Bryonora 53: 27–29.
- Kail J. (2002): Příspěvek k poznání mechu dolního toku Střely. – Erica 10: 3–11.
- Kučera J., Bradáčová J., Holá E., Jandová J., Košnar J., Kubešová S., Kyselá M., Laburdová J., Manukjanová A., Tkáčiková J. & Štechová T. (2015): Mechorosty zaznamenané v průběhu terénních bryologických kurzů Jihočeské Univerzity na Šumavě v roce 2014. – Bryonora 56: 88–104.
- Kučera J., Cykowska B., Kubešová S., Kučerová V., Manukjanová B., Marková I., Mikulášková E. & Vicherová E. (2009): Mechorosty zaznamenané během 16. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS ve Svatošských skalách na Karlovarsku. – Bryonora 43: 3–11.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Maloch F. (1913): Květena v Plzeňsku. – Plzeň.
- Maloch F. (1938): Rostlinné útvary a společnosti kralovického okresu. – Plzeň.
- Mudrová R. (2007): Mechorosty. – In: Melichar V. et al., PR Hůrky – Inventarizační průzkum chráněného území a jeho ochranného pásma. – Ms. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.]
- Mudrová R., Procházková J. & Plášek V. (2016): Mechorosty zaznamenané během 20. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Českém lese. – Bryonora 58: 38–45.
- Nesvadbová J., Sofron J. & Vondráček M. (1977): Flora a vegetace státní přírodní rezervace „Střela“ (okres Plzeň-sever). – Sborník Západočeského muzea Plzeň, Přír., 23: 1–41.
- Štechová T., Holá E., Štech M. & Mikulášková E. (2007): Recentně známé lokality mechu *Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenäs v západních Čechách a na Šumavě. – Erica 14: 5–12.
- Štechová T., Štech M. & Kučera J. (2012): Rozšíření druhu *Hamatocaulis vernicosus* (Calliergonaceae) v České republice. – Bryonora 49: 5–16.
- Váňa J. & Soldán Z. (1995): Machorasty. – In: Kotlaba F. [ed.], Červená kniha ohrožených a vzácných druhov rostlin a živočichov SR a ČR. 4. Sinice a riasy. Huby. Lišajníky. Machorasty: 157–192.
- Vicherová E., Štechová T., Sova P. & Velehradská T. (2013): Bryofloristický průzkum rašelinného komplexu v okolí přírodní rezervace Hůrky na Plzeňsku. – Erica 20: 37–45.
- Vondráček M. (1968): Příspěvek k poznání mechu okresu Plzeň-sever. – Zpravodaj Západočeské pobočky Československé botanické společnosti 1968/ 1: 4–5.
- Vondráček M. (1972): *Syntrichia laevipila* Schultz a *Syntrichia pulvinata* (Jur.) Jur. v západních Čechách. – Zpravodaj Západočeské pobočky Československé botanické společnosti 1972/ 2: 9.
- Vondráček M. (1974): Nástin bryologických poměrů Chlumské hory u Manětína. – Zpravodaj Západočeské pobočky Československé botanické společnosti 1974/ 2: 9–10.
- Vondráček M. (1992): Stav bryologického výzkumu a bryologický charakter fytochorionů v západních Čechách (*Bryopsida*). – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, 83: 1–49.